

1. POLOPODZEMNÉ KONTAJNERY – MÓDNA VLNA?

Polopodzemné kontajnery sa v poslednom období podávajú ako fantastický objav digitálneho veku a presadzujú sa všade. Keď sa však nad týmto riešením zamyslite, zistíte, že vyvoláva celý rad otázok:

- Stojí zvýšenie disponibilného objemu nádob na zber odpadov za nemalé náklady vynaložené na kúpu nového zberového auta s hydraulickou rukou, na vybudovanie stojísk a na kúpu polopodzemných kontajnerov?
- Kto zaplatí za vybudovanie týchto stojísk a koľko stojí prípadná prekládka inžinierskych sietí?
- Nevznikajú problémy pri výsype kontajnera, ak okolo

parkujú vozidlá? Prenášanie takýchto kontajnerov ponad autá je totiž veľmi rizikové a v podstate zakázané.

- Ak sa obsluha auta s hydraulickou rukou neodváža porušiť zásady BOZP, vráti sa ku kontajneru znova a znova? Možno by v takom prípade bolo efektívnejšie investovať do kamerových systémov sledujúcich, či je kontajner prístupný?
- Čo ak do kontajnera padne zvieratá a zaútočí na zamestnanca zberovej spoločnosti?
- A čo ak doň, nedajbože, padne človek?
- Existujú objektívne analýzy, za akých podmienok je vybudovanie podzemného kontajnera pre obec či zberovú spoločnosť ekonomicky efektívne?

26

Objav digitálneho veku – kontajner v zemi

- Vyhodnotil niekto, či sú polopodzemné kontajnery v súlade s prijatými koncepciami odpadového hospodárstva, alebo je pravým dôvodom pre ich presadzovanie publicita, ktorú určite víta a podporuje ich výrobca?
- Nie je lepšou cestou unifikácia systému odpadového hospodárstva s možnosťou použiť jeden stroj na viaceré činnosti?

2. VÝHODY ZABEHNUTÝCH ZBEROVÝCH SYSTÉMOV

Keď sa zavádzal separovaný zber, niektoré samosprávy, resp. partnerské zberové spoločnosti rozmiestnili na sídliskách zvonky, argumentujúc, že do nich možno vkladať len odpad, ktorý tam patrí, kým do 1100 l kontajnerov ľudia často sypú zmesový komunálny odpad, najmä ak sa pokazi zámok zaisťujúci veko.

Iné obce si zvolili 1100 l kontajner, argumentujúc technickou úsporou, pretože klasické smetiarske vozidlo mohli používať aj na separovaný zber.

Pri týchto zberných systémoch je uspokojivo riešené umytie či občasný hygienický zásah do zvona i kontajnera, ako aj ich oprava či výmena.

- Ako sú tieto činnosti zabezpečené v prípade polopodzemných kontajnerov?

Prakticky celé Slovensko je vybavené podobným typom vozidiel, kontajnerov a nadstavieb. Vďaka tomu môže obec ľahko zmeniť zberovú spoločnosť, obce i zberové spoločnosti si môžu navzájom pomáhať, požičiavať si stroje, zariadenia i zberné nádoby, hovoriť v rovnakých pojmoch, veď si rozumejú, keď sa povie „bobr“ a „kuka“.

Aj ľudia takému zberu rozumejú, preto sa ozývajú, ak sa klasické smetiarske vozidlo použije aj na separovaný zber. No keď sa všade zavedú polopodzemné kontajnery, nikto sa nad ničím nepozastaví a separovaný zber príde o verejnú kontrolu.

3. POFIDÉRNE VÝHODY POLOPODZEMNÝCH KONTAJNEROV

Možno sú miesta, kde sú polopodzemné kontajnery najlepším riešením, napríklad historické centrá. Na Slovensku však len ťažko nájdete dostatočne veľké historické centrum:

- kde nie sú inžinierske siete,
- kam vojde špeciálne zberové vozidlo a môže roziahnuť hydraulickú ruku a
- kde možno inštalovať dostatočný počet polopodzemných kontajnerov, aby plne vyťažili jedno vozidlo, nehovoriac o tom, že musia ladiť s historickým jadrom, aby pamiatkári nevyškočili z kože.

Výhodou polopodzemných kontajnerov by mala byť nižšia frekvencia vývozu. Bojím sa, že obyvatelia okolitých domov nebudú v letných mesiacoch práve nadšení, keď im pri bydlisku či pracovisku bude kvasiť poldruha kubika odpadu.

Je tiež otázne, či náklady na menej častý, ale technicky a ľudsky náročnejší vývoz budú v konečnom dôsledku nižšie.

Treba nájsť a zaplatiť nielen zodpovedného šoféra nákladného vozidla, ale aj zodpovedného závozníka – vyškoleneho viazáča bremien s povolením na obsluhu hydraulického ruky. Relatívne nízke spoločenské postavenie profesie „smetiár“ sa totiž musí kompenzovať v mzde.

Za ďalšiu výhodu možno považovať poriadok v okolí polopodzemného kontajnera. Obce však môžu s oveľa nižšími nákladmi zadnesť systém separovaného zberu a vybudovať uzavreté, pokiaľ možno monitorované, minimálne rovnako estetické stojiská.

ZÁVER

Ak sa obecná samospráva chce silou mocou zviezť na novej módnéj vlne, zodpovední by mali veriť zdravému rozumu a vybrať si inú vinu či inováciu, napríklad čipy do kontajnerov, ktoré budú indikovať potrebu vysypať plný kontajner a prostredníctvom napojenia na GPS sa spolupodieľať na plánovaní tras.

Mali by požadovať:

- nové, pravidelne čistené kontajnery a čiarové kódy na vreciach.
- Zavádzať adresné systémy zvyhodňujúce separujúcich občanov,
- budovať uzavreté kontajnerové stojiská pre konkrétne skupiny obyvateľov, čím sa zníži anonymita, odstráni neporiadok v okolí stojísk a nedovolí „nepovolaným“ osobám dostať sa k odpadu.
- skrátka, požadovať moderné, už overené a fungujúce systémy a riešenia.

Hoci sa nezviditeľnia v masmédiách, aspoň sa vyhnú sklamaniu, keď zistia, že polopodzemné kontajnery nič nevyriešili, iba čo každému skomplikovali život.